спеціальної психологічної підготовленості (комунікативна майстерність, уміння і навички пошуку та цільового використання психологічної інформації у цілях встановлення істини по справі). Таким чином, пропоную розробити систему змін і доповнень до чинного законодавства стосовно більш глибокої психологічної підготовки слідчих, а також розробити спеціальний підготовчий тренінг, якого на даний момент в Україні немає, який має стосуватись всіх окремих слідчих дій і передбачати відповідну поведінку слідчого.

Використання спеціальних психологічних знань на стадії досудового розслідування, безумовно, може принести велику користь для встановлення істини по справі і відсутність широкого та ефективного їх застосування в кримінальному процесі зумовлене, в першу чергу, недосконалістю теорії використання спеціальних психологічних знань і правової регламентації діяльності.

Отже, дане питання має місце для удосконалення як в сфері законодавства, так і на практиці.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ, СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕХНІКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ТА РОЗКРИТТІ ЗЛОЧИНІВ «ПО ГАРЯЧИМ СЛІДАМ»

студент 4-го курсу юридичного факультету навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Лукова Євгенія Олександрівна
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету навчально-наукового інституту права та психології НАВС **Семенов В.В.**

Історія боротьби зі злочинністю свідчить, що проблема розкриття скоєних злочинів була і залишається однією з найскладніших в державі. Залишаючись нерозкритими, злочини створюють умови для зростання суспільної небезпеки, тобто для вчинення нових, часом більш небезпечних діянь. Одним із способів попередження злочинів є їх повне розкриття. Чітке і вчасне виконання цих завдань значною мірою визначає ефективність функціонування всієї системи органів дізнання і досудового (попереднього) слідства. Особливе місце в цій діяльності органів дізнання і слідства займає такий її різновид, який нині отримав загальноприйняту назву – розкриття злочинів «по гарячих слідах».

Даний різновид у своєму змісті відображає всі найбільш істотні межі загального процесу розкриття та розслідування злочинів.

Основи, порядок, зміст і форма провадження розслідування і розкриття злочинів «по гарячих слідах» визначений у кримінально-процесуальних нормах. Суб'єктами безпосередньо такої діяльності, пов'язаної з розкриттям злочинів»по гарячих слідах», є орган дізнання чи особа, що проводить дізнання (дізнавач) і слідчий чи начальник слідчого відділу, кожний з яких відповідно наділений кримінально-процесуальним законом, відповідними повноваженнями.

У зв'язку з тим, що розкриття злочину досягається в умовах процесуальної діяльності, вирішальне значення тут має швидкість реагування органів міліції і попереднього слідства ще при надходженні заяв чи повідомлень про злочини.

Швидкому і повному розкриттю злочинів сприяє й застосування наукових криміналістичних прийомів, адже це найбільш раціональний і ефективний спосіб дій або найбільш доцільна лінія поведінки при збиранні, дослідженні, оцінці і використанні доказів.

Розкриття і розслідування злочинів «по гарячих слідах» процес дуже складний, динамічний, що характеризується в кожній конкретній ситуації передусім чинниками часу і простору. Успішне рішення практичних завдань багато в чому залежить від того, наскільки швидко будуть введені в дію, при надходженні повідомлення про злочин, сили і засоби органів внутрішніх справ, наскільки ефективно будуть об'єднані зусилля працівників слідчого апарату, карного розшуку та інших служб міліції для виявлення злочинця, наскільки погоджено і чітко буде координуватися слідча і пошукова діяльність учасників взаємодії.

Крім того, практика розслідування злочинів переконливо свідчить, що ефективність діяльності правоохоронних органів суттєво залежить і від вмілого використання досягнень науково-технічного прогресу. Пріоритетна роль тут належить інформаційним системам і, в першу чергу таким, що побудовані з використанням сучасних засобів комп'ютерної техніки та інформаційних технологій. Вони забезпечують інформаційну підтримку органів розслідування та інших правоохоронних органів не тільки під час розкриття та розслідування злочинів, але й при проведенні профілактичних заходів, веденні статистичної та аналітичної роботи, за необхідності отримання практичними працівниками різноманітної доказової і довідкової інформації. Проте на сьогодні та можливість використання сучасних науково-

технічних засобів і методів, яка існує реалізується навіть менш ніж у 30% . Одна з основних причин подібного дисонансу – невирішеність комплексу проблем техніко-криміналістичного забезпечення, організації та особливості взаємодії учасників на початковому етапі розслідування злочинів.

Зрозуміло, що єдиним напрямком покращення інформаційної роботи є більш ефективне використання можливостей сучасної комп'ютерної техніки та новітніх інформаційних технологій і, передусім, створення та використання автоматизованих систем, що забезпечать інформаційну підтримку на всіх напрямках діяльності органів внутрішніх справ та інших правоохоронних органів

Адже, на сучасному етапі при розслідуванні та розкритті злочинів «по гарячих слідах» ефективним було б більш «жваве» використання таких науково-технічних засобів як:

1. Система єдиного обліку злочинів та осіб, що вчинили злочини.

2. Єдина система інформаційного забезпечення органі внутрішніх справ України (ЄСІЗ).

Основним завданнями функціонування цих систем є: забезпечення можливості оперативного отримання інформації у певному, систематизованому та зручному для користування вигляді співробітниками та підрозділами ОВС для розкриття, розслідування, попередження злочинів і розшуку злочинців; збір, обробка та узагальнення (оперативної , оперативно-розшукової, оперативно-довідкової, аналітичної, статистичної, контрольної) інформації для оцінки ситуації та прийняття обґрунтованих оптимальних рішень на всіх рівнях діяльності ОВС; забезпечення динамічної та ефективної інформаційної взаємодії усіх галузевих служб ОВС України, інших правоохоронних органів та державних установ; забезпечення захисту інформації та ін.

Отже, підсумовуючи, слід зазначити, що техніко-криміналістичне забезпечення розкриття та розслідування злочинів «по гарячих слідах» визначається двома елементами: створення і підтримання умов постійної готовності до застосування науково-технічних засобів при розкритті та розслідуванні злочинів «по гарячих слідах» , а також практична реалізація застосування цих засобів в кожному конкретному випадку розкритті злочинів «по гарячих слідах».

Таким чином, викладене вище зумовлює актуальність дослідження даної теми, потребує її аналізу та теоретичного-практичного вдосконалення.